USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **P. V. B.**, zast. Mgr. Markem Eichlerem, advokátem, se sídlem S. K. Neumanna 2052, Varnsdorf, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 11. 2021, č. j. CPR-9218-5/ČJ-2021-930310-V230, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 2. 2022, č. j. 60 A 8/2021 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1]Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 24. 2. 2021, č. j. KRPC-103683-35/ČJ-2020-020023, uložilo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovilo dobu, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie podle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců v délce jednoho roku ode dne, kdy uplyne doba stanovená k vycestování žalobce.

[2]Žalovaná rozhodnutím ze dne 30. 11. 2021, č. j. CPR-9218-5/ČJ-2021-930310-V230, podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), odvolání žalobce zamítla a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila.

[3]Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 7. 2. 2022, č. j. 60 A 8/2021 - 33, žalobu proti tomuto rozhodnutí žalované zamítl.

[4]V odůvodnění rozsudku krajský soud nejprve k namítané nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2006, č. j. 4 As 58/2005 - 65, a konstatoval, že povinnost řádného odůvodnění správního rozhodnutí nevyžaduje konkrétní reakci ke každému jednotlivému argumentu žalobce.

Otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce se žalovaná zabývala podrobně na straně 5 až 8 odůvodnění svého rozhodnutí. Pokud v jeho závěru chybně uvedla, že žalobci se ukládá správní vyhoštění na dobu dvou let, jednalo se zjevně o písařskou chybu, která nemá žádný vliv na žalobcova práva.

[5]Ve vztahu k námitce žalobce, že žalovaná řádně nevyhodnotila nepřiměřenost dopadů jejího rozhodnutí do soukromého a rodinného života, krajský soud nejprve odkázal na relevantní judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) i Nejvyššího správního soudu a na demonstrativní výčet kritérií pro posouzení předmětné otázky. V posuzovaném případě současně krajský soud nepřiměřenost dopadů rozhodnutí žalované do soukromého a rodinného života žalobce neshledal. Zdůraznil, že je to zejména žalobce, kdo musí tvrdit rozhodné skutečnosti ohledně jeho soukromých a rodinných poměrů. Ten však ve správním řízení jen odkázal na svůj dlouhodobý pobyt v České republice, bezúhonnost a ochotu dobrovolně vyřešit neoprávněný pobyt v zemi. Neoznačil-li však žádné konkrétní osobní vazby, nejednalo se o skutečnosti, jež by mohly svědčit o nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí žalované. Nadto je zřejmé, že bezúhonnost žalobce nebyla jeho zásluhou, nýbrž předpokládaným standardem. Odpovědnosti za jeho neoprávněný pobyt na území České republiky se nemohl zbavit poukazem na tvrzené pochybení jeho bývalého zástupce. Napadené rozhodnutí žalované tak nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce. V důsledku uvedeného závěru nebyl na místě postup podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců a žalovaná o správním vyhoštění žalobce rozhodla správně.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[6]Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou blanketní kasační stížnost. V jejím doplnění, jež Nejvyšší správní soud obdržel v zákonné měsíční lhůtě, stěžovatel nejprve namítl, že správní orgány v rozporu s ustanovením § 3 správního řádu dostatečně nezjistily skutkový stav věci. Vzhledem k tomu, že předmětné řízení bylo zahájeno z úřední povinnosti, měly správní orgány podle § 50 odst. 3 správního řádu povinnost zjišťovat všechny rozhodné skutečnosti. Popsaným postupem porušily rovněž zásady správního řízení zakotvené v § 2 odst. 3 a 4 správního řádu. Závěr krajského soudu o tom, že svým rozhodnutím žalovaná nepřiměřeně nezasáhla do soukromého a rodinného života stěžovatele, je nesprávný. V této souvislosti je napadený rozsudek i rozhodnutí žalované nepřezkoumatelné. Stěžovatel zdůraznil, že na území České republiky žije již 14 let, přičemž zde vždy plnil účel pobytu a má zde zázemí. Jeho neoprávněný pobyt trval pouze dva měsíce, což měly správní orgány řádně zohlednit. Stěžovatel dále citoval § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců a namítl, že zákonem stanovených požadavků na posouzení přiměřenosti jejich rozhodnutí správní orgány vůbec nedbaly. Naopak v důsledku zavedené správní praxe, kdy vyhoštěným cizincům prakticky nikdy neumožňují cestovat zpět do České republiky, mu téměř jistě zamezily v návratu na její území. Závěrem stěžovatel zopakoval, že je bezúhonný a za účelem legalizace svého pobytu se dobrovolně dostavil k příslušnému správnímu orgánu. S ohledem na tyto skutečnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, případně zrušil rovněž rozhodnutí správních orgánů a věc jim vrátil k dalšímu řízení.

[7]Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své vyjádření k žalobě a uvedla, že v posuzovaném případě postupovala správně a plně se ztotožňuje se závěry krajského soudu.

III. Posouzení kasační stížnosti

[8]Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem [§ 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.")].

[9]Následně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jinak by ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s. a čl. II zákona č. 77/2021 Sb.). Vymezením neurčitého právního pojmu „podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele" se již Nejvyšší správní soud zabýval při výkladu ustanovení § 104a s. ř. s., ve znění účinném do 31. 3. 2021 (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. byl s účinností od 1. 4. 2021 rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti. Nově se nejedná jen o věci azylu, resp. o věci mezinárodní ochrany, nýbrž o všechny věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce. Tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 27).

[10] Při rozhodování o přijatelnosti kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud i nadále vychází z judikatorně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, bod 52), jež pramení ze závěrů usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[11] V posuzované věci však Nejvyšší správní soud podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal, stěžovatel jej ostatně v kasační stížnosti ani netvrdil.

[12] Stěžovatel nejprve namítl, že správní orgány byly povinny dostatečně zjistit skutkový stav věci, a to zejména všechny rozhodné skutečnosti včetně těch svědčících v jeho prospěch. Nejvyšší správní soud k uvedené námitce odkazuje na svůj předchozí rozsudek

29. 11. 2012 č. j. 9 As 142/2012 - 21, podle něhož platí, že *„ačkoli je řízení o správním vyhoštění zahajováno z moci úřední (*ex offo*), nelze po příslušném správním orgánu požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatřoval důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch stěžovatele, tj. které by se týkaly i nepřiměřenosti tvrzeného zásahu vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců.“* Právě citované závěry lze plně využít i v nyní posuzovaném případě. Bylo tak zejména na samotném stěžovateli, aby přesvědčivým způsobem tvrdil, že v jeho případě existuje překážka bránící vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, případně o tom nabídl důkazy. Stěžovatel, jemuž hrozí vyhoštění, by se totiž měl ochrany svých práv aktivně domáhat tak, aby v řízení mohlo být zjištěno a prokázáno, že chráněná práva budou realizací vyhoštění nepřiměřeně zasažena. Pokud stěžovatel ve správním řízení jen obecně uvedl, že si za dobu pobytu na území České republiky vytvořil přátelské vazby a má zde své zázemí, postupovaly správní orgány správně, pokud vycházely z takto jen obecně zjištěného skutkového stavu věci.

[13] Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 - 45, uvedl, že v případech, které nastolují otázku nuceného vycestování cizince na straně jedné a otázku možného porušení práva na respektování rodinného či soukromého života na straně druhé, je nutné vycházet především z judikatury ESLP vztahující se k čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Tato judikatura zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, body 57-58, a rozsudky ESLP ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, bod 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu.

[14] Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že rozhodnutí žalované dostatečně nezohlednilo požadavek formulovaný v § 119 odst. 2 zákona o pobytu cizinců a představuje nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.

[15] Co se týče soukromého života stěžovatele, ten odkázal pouze na svůj delší pobyt v České republice a zde vytvořené zázemí. V této souvislosti poukázal dále na svou bezúhonnost a krátký neoprávněný pobyt. Žádné další skutečnosti relevantní pro posouzení rozhodnutí žalované jako nepřiměřeného však stěžovatel neuvedl. Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje se závěry krajského soudu uvedenými v odstavcích 24 až 28 odůvodnění jeho rozsudku a konstatuje, že správní orgány i krajský soud se všemi relevantními okolnostmi pro posouzení přiměřenosti napadeného rozhodnutí řádně zabývaly.

[16] Nadto je zřejmé, že mezi skutečnosti rozhodné pro posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí žalované lze zahrnout pouze dlouhodobý pobyt stěžovatele v České republice a jeho zde vytvořené zázemí. Pokud totiž odkazoval na svou bezúhonnost, krajský soud správně konstatoval, že se jedná o předpokládaný průběh pobytu stěžovatele na českém území. V opačném případě by se stěžovatel vystavoval právě hrozbě svého správního vyhoštění. Pokud stěžovatel odkazoval na svou ochotu dobrovolně vyřešit neoprávněný pobyt v České republice, Nejvyšší správní soud konstatuje, že pohnutky cizince, jež vedly k jeho neoprávněnému pobytu na území České republiky, lze zhodnotit pouze v rámci rozhodování o délce uloženého správního vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2012, č. j. 1 As 38/2012 - 38). Žalovaná přitom v odůvodnění svého rozhodnutí konstatovala, že stěžovateli bylo s ohledem na citované relevantní okolnosti případu uloženo správní vyhoštění u spodní hranice zákonem stanoveného rozmezí.

[17] Nejvyšší správní soud ve vztahu k námitce stěžovatele, že rozhodnutí žalované nepřiměřeně zasahuje do jeho rodinného života, zdůrazňuje, že ani existence příbuzenských vztahů na území České republiky sama o sobě neodůvodňuje bez dalšího aplikaci § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Nezbytným předpokladem pro to, aby správní orgán aplikaci ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců vážil, je současně skutečnost, že existenci rodiny bude sám vyhošťovaný cizinec tvrdit, neboť účelem předmětného ustanovení je právě ochrana jeho práva na rodinný či soukromý život (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2009, č. j. 5 As 101/2008 - 63). Uvedené platí tím spíš, pokud se rodinní příslušníci stěžovatele zdržují v zemi jeho původu.

[18] K námitce stěžovatele, že postupem správních orgánů mu bude prakticky trvale znemožněn vstup do České republiky, Nejvyšší správní soud konstatuje, že podle platných právních předpisů stěžovateli po uplynutí doby, na kterou mu bylo uloženo správní vyhoštění, nic nebrání svůj pobyt v České republice opětovně upravit prostředky definovanými v zákoně o pobytu cizinců.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] S ohledem na shora uvedené skutečnosti lze konstatovat, že krajský soud věc posoudil zcela v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů a nedopustil se ani jiného hrubého pochybení, které by vyžadovalo zásah Nejvyššího správního soudu. Ten proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, část III. 4.). Stěžovatel v tomto řízení úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu jeho nákladů. Procesně úspěšné žalované v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady přesahující rámec její běžné úřední činnosti. Proto Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. června 2022

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu